

Punkt 3.

Drøftelse af Budget 2019: Temadrøftelse af skolens undervisning

2017-058284

Skoleforvaltningen indstiller, at Skoleudvalget orienteres om temaet, og herefter drøfter og tilkendegiver i hvilket omfang handlemuligheder og konklusioner skal indgå i det videre arbejde med Budget 2019.

Beslutning:

Drøftet.

Skoleudvalget ønsker at se nærmere på vikarordningen, og ønsker derfor at forvaltningen udarbejder forskellige scenarier, som kan tages i brug ved skoleåret 2019 / 2020.

Desuden ønsker Skoleudvalget, at kronetildelingen analyseres yderligere med henblik på at indfase en tildeling, der passer til det aktuelle forbrug, samt yderligere inddragelse af socioøkonomiske faktorer i tildelingen. Skoleudvalget ønsker, at der udarbejdes forskellige scenarier til dette.

Sagsbeskrivelse

Indledning

Sagen behandles, da den indgår som en del af "Budgetrapport 2019" som en af de temadrøftelser, som Skoleudvalget har besluttet på sit møde den 9. januar 2018.

I forhold til de udvalgte temadrøftelser kan udvalget tage stilling til:

- Om konklusioner og handlemuligheder skal indgå i de økonomiske prioriteringer i budget 2019-2022
- Om der ønskes yderligere behandling af temaet inden budgetrapporten behandles i juni 2018
- Om konklusioner og handlemuligheder skal indgå i Skoleforvaltningens arbejde med temaet, men ikke indgå i budget 2019.

"Budgetrapport 2019" kommer til behandling i Skoleudvalget i juni og august måned, hvor Skoleudvalgets beslutning i forhold til temaet vil indgå.

Baggrund/beskrivelse

Nærværende budgetsag beskriver elementer i relation til skolens undervisning. Sagen er beskrevet med udgangspunkt i økonomi og kun i mindre grad ud fra indhold. Alt vedr. specialundervisning, inklusion og trivsel indgår ikke i sagen, da det er en del af en senere budgetsag.

Skoleområdet i Aalborg Kommune er kendetegnet ved at have to forskellige bevillinger; en "timebevilling" til personaleudgifter og en "kronebevilling" til øvrige udgifter. Timebevillingen har den egenskab, at alle medarbejdere inden for hver personalekategori (hhv. lærere, pædagoger, pædagogmedhjælpere, sekretærer, teknisk service-medarbejdere og rengøringspersonale) har den samme timepris. Timepriserne fremskrives fra år til år på grundlag af lønudviklingen. Kronebevillingen anvendes til bl.a. indkøb af undervisningsmaterialer, IT, forbrugsafgifter osv.

Med undtagelsen af forbrugsafgifterne fremskrives kronebevillingen ikke fra år til år uanset prisudviklingen. Der er fri konvertering mellem timebevilling og kronebevilling, idet eventuelle under-/overskud fra timebevillingerne omregnes til kronebeløb og tilføres kronebevillingen efter skoleårets afslutning.

Skolernes timebevilling udmeldes til skolerne hvert år i uge 8. Den enkelte skole planlægger derefter det kommende skoleår bl.a. ud fra lovgivning, Aalborg Kommunes vision (Noget at have det i), politikker og strategier besluttet i Skoleudvalget og Byrådet, Bilag til styrelsesvedtægt, skolebestyrelsens principper og lokale prioriteringer.

Skoledagens længde er efter Folkeskolereformen på henholdsvis 30 klokketimer pr. uge i 0.-3. klasse, 33 klokketimer pr. uge i 4.-6. klasse og 35 klokketimer pr. uge i 7.-9. klasse.

Fagdelt undervisning er undervisning i fagene fx dansk og matematik. Der er fastsat et minimumstimental for dansk, matematik og historie. Aalborg Kommune benytter Undervisningsministeriets vejledende timestfordelingsplan. Skoleledelsen/skolebestyrelsen kan inden for de lovgivningsmæssige rammer omplacere undervisning inden for timestfordelingsplanens rammer. Dog skal skolen leve op til de mål, der er beskrevet for fagene jf. Fælles Mål og den samlede undervisning skal på årsbasis svare til det samlede vejledende timetal for den fagdelte undervisning.

Der gives til hver skole en grundtildeling, som svarer til vejledende timetal. Derudover tildeles skolerne timer pr. elev og timer til holddannelse. Der er vedhæftet tre eksempler på ressourcefordelinger; et for en lille skole, et for en mellemstor skole og et for en stor skole.

Ressourcen til holddannelse gives for i nogle undervisningstimer at være flere voksne tilknyttet klassen, således at der kan foregå holddeling. Til holddannelse i normalundervisningen tildeles en holdfaktor, som afhænger af antallet af elever. Holdfaktoren tildeles hver skole og differentieres ud fra skolens samlede elevtal for 0. – 9. klasse.

Understøttende undervisning er den tid, der er tilbage efter, at den fagdelte undervisning er afviklet. Understøttende undervisning skal understøtte den fagdelte undervisning og/eller styrke eleverne personligt med læringsparathed, sociale kompetencer, alsidig udvikling, motivation og trivsel.

I Aalborg Kommune er det besluttet, at 45 % af understøttende undervisning varetages af lærere, 45 % af pædagoger og 10 % med inddragelse af personale med andre kvalifikationer fx fra foreningslivet, erhvervslivet eller kulturlivet.

Skolerne har jf. Folkeskolelovens §16b mulighed for at reducere skoledagens længde ved at konvertere understøttende undervisning til fagdelt undervisning med to voksne. Til understøttende undervisning tildeles både en årlig grundtildeling pr. klassetrin samt en tildeling pr. elev samt driftsmidler til inddragelse af ekstern personale.

I forbindelse med Folkeskolereformen blev der omlagt pædagogressourcer fra DUS til skoledel. Den udvidede skoledag, og dermed kortere åbningstid i DUS betød, at der kunne flyttes pædagogressourcer fra DUS til skoledel. Ressourcen anvendes bl.a. til holddeling og til at løse arbejdet med elevernes alsidige udvikling, samt til at skabe sammenhæng mellem undervisningsdel og fritidsdel. I forbindelse med budgettet for 2018 omlægges 4 mio. kr. af denne ressource til inklusion.

Der tildeles ressourcer til vikardækning af korttidsfravær afhængig af personalegruppe. Vikarressourcer til lærerne tildeles til skolens kronebevilling. Der tildeles ca. 25 timer til vikardækning for hver lærer. Ressourcen udgør ca. 1,5% af lærernormeringen. Til pædagoger tildeles skolen 3% i vikarressource til pædagoger i skoledel, DUS, MiniDUS, vuggestue og landsbyordning.

Der gives ikke vikarressource til understøttende undervisning og DUS II. Ud over den tildelte ressource til kortere fravær tildeles skolerne kompensation for længerevarende fravær og barsel- og graviditetsgener. Ved længerevarende fravær over 30 dage tilføres skolerne 85% af timerne, mens de første 5 uger skal dækkes af skolens egen vikarbevilling. Ved barsel- og graviditetsgener tilføres skolerne 100% dækning af timerne. Al fraværskompensation tildeles udelukkende på grundlag af bogførte refusioner.

Skolerne har en række vejledere fx inklusionsvejleder, trivselsperson, læsevejledere og læringsvejleder. Der udmeldes timer til trivselspersonen afhængig af skolens belastningsgrad. I forhold til de øvrige vejledere skal skolerne selv finde timer til vejledning i planlægningen af skoleåret. Der betales et centralt tillæg til vejlederne, hvis de har en uddannelse på minimum pædagogisk diplomniveau.

Andelen af elever der benytter sig af privat-/efter-/og friskoler udgør i Aalborg Kommune 12,9 % af det samlede elevtal. Til privat-/friskoler betales et lovbestemt tilskud på 36.115 kr. pr. elev og 9.378 kr. pr. elev til SFO. Til efterskoler betales et lovbestemt tilskud på 35.830 kr. pr. elev (elevprisen for en elev i Aalborg Kommune nævnes under afsnittet økonomi og nøgletal).

Historik

Timebevillingen der meldes ud i uge 8 tilpasses hvert år efter beslutningerne i det netop vedtagne budget – eksempelvis blev den fagdelte undervisning løftet i forbindelse med budget 2018.

Henvi sning til planer og politikker

I Bilag til styrelsesvedtægt beskrives rammerne for skolens undervisning; herunder bl.a. ressourcetildeling og styringsprincipper. Relevante afsnit fra Bilag til styrelsesvedtægt er vedhæftet. Bilaget opdateres løbende bl.a. ud fra beslutninger i Skoleudvalget.

Vurdering

I forhold til fagdelt undervisning og understøttende undervisning gives skolerne en grundtildeling. Derudover gives der en tildeling pr. elev. Ressourcetildelingsmodellen er dermed baseret på objektive kriterier. Modellen tager ikke højde for de forskelle, der er mellem skolerne fx på grund af elevsammensætning og kommunale og lokale indsatser. Til gengæld er der en tydelig gennemsigtighed i tildelingen.

Modellen har endvidere den fordel, at elev nr. 29 ikke automatisk udløser en ny grundtildeling. Til gengæld giver flere skoler udtryk for, at de ressourcemæssigt er udfordret, hvis elevtallet på et spor er lige over deletallet på 28. I de tilfælde anvendes ressourcen til holddannelse ofte til oprettelse af ekstra klasse.

Skolerne føler ofte, at det er nødvendigt at flytte ressourcer fra timebevilling til kronebevilling.

Økonomi og nøgletal

- Skolernes bevilges samlet set ca. 550 mio. kr. til fagdelt undervisning i skoleåret 2017/18. I forbindelse med budgettet for 2019 blev der afsat yderligere 2.4 mio. kr. i 2018 og 6.0 fra 2019 og årene frem kr. til fagdelt undervisning. Af de 550 mio. kr. udmeldes i alt ca. 85 mio. kr. til holddannelse. Der blev i forbindelse med budgettet for 2018 afsat yderligere 0.7 mio. kr. til holddannelse – i alt 85,7 til holddannelse i skoleåret 2018/19
- I forhold til ressourcen til fagdelt undervisning er der i skoleåret 2017/2018 en tildeling, der er ca. 78-79 mio. kr. større end minimum (beregningen er foretaget med følgende forudsætninger: Nuværende elevtal og klassetal, nuværende tildelingsparametre i timebevillingen og en gennemsnitlig undervisningstid på 780 timer årligt for lærere (og børnehaveklasseledere).
- Der udmeldes i alt ca. 90 mio. kr. til understøttende undervisning.
- Der er i skoleåret 2017/2018 afsat ca. 45 mio. kr. til pædagoger i skoledelen. I forbindelse med budgettet for 2018 omlægges 4 mio. kr. af denne ressource til inklusion.
- På skolernes kronebevilling 2018 er der ca. 130 mio. kr. til skoledelen og ca. 11 mio. kr. til DUS
- Den samlede vikartildeling til lærere ift. korttidsfravær er ca. 10 mio. kr. årligt på almenområdet. Den samlede vikartildeling til pædagoger er 6 mio. kr. årligt. Udgiften til kompensation for længerevarende fravær er 30 mio. kr.
- Der anvendes i alt ca. 4 mio. kr. på vejledertillæg.
- Den samlede udgift i 2017 til privat-/fri- og efterskoler udgjorde ca. 130 mio. kr.
- Udgift pr. elev til undervisning og befording i Aalborg Kommune er af KL opgjort til 79.140 kr. pr. elev.
De øvrige 6-byers udgift pr. elev er:
Odense Kommune – 71.635 kr.
Esbjerg Kommune – 73.571 kr.
Århus Kommune – 76.316 kr.
Randers Kommune – 79.275 kr.
Københavns Kommune – 89.083 kr.

Udgiften er opgjort med udgangspunkt i regnskabsåret 2016

Handlemuligheder

- Skoleudvalget har mulighed for at flytte ressourcer mellem timebevilling og kronebevilling
- Skoleudvalget har generelt mulighed for at reducere eller udvide timebevillingen til fagdelt undervisning; herunder ændre i parametrene (grundtildeling og elev- og holdfaktor)
- Skoleudvalget har mulighed for at inddrage andre end objektive parametre i ressourcefordelingsmodellen fx kan skolens socioøkonomiske baggrundsdata anvendes som et kriterie eller der kan arbejdes med indsats- og resultatstyring.
- Skoleudvalget har mulighed for at ændre i timetildelingen til understøttende undervisning, hvor fordelingen i dag er 45% til lærere, 45% til pædagoger og 10% til eksterne
- Skoleudvalget har mulighed for at reducere eller udvide timebevillingen til pædagoger i skoledelen
- Skoleudvalget har mulighed for at ensrette vikarressourcefordelingerne til korttidsfravær, så alle vikarressourcer tildeles efter samme principper og enten på timebevillingen eller på kronebevillingen.

Bilag:

Bilag - skolens undervisning.docx

Bilag - Grafik - Budgetrapport 2019

PowerPoint - Temadrøftelse - Skolernes undervisning